

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DOBARÀ AL MENOS VNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5

LA NOTA DE LA SENMANA

La surtida dels gegants

CRÓNICA

UN DIA TRIST

Va serho per Barcelona l' últim diumenje, ab motiu de representarse á Montjuich un drama tremendo que comensá sent posats sis reos en capella pera terminar á la matinada del dilluns ab una séxtuple execució capital.

La naturalesa semblá associarse al dol y al neguit que impresionava 'ls cors de tots los qu' estiman los goigs honestos de la vida, de tots los que aspiran á la existencia de una societat lo més perfecta possible, culta, agermanada y lliure per complert dels odís y rancúnias que transforman als homes en dignes rivals de las feras del desert.

Un dia núvol, humit, plujós, negació del florit y poétich mes de Maig, convidava á la meditació melancólica. L' atmósfera espesa y vaporosa sense una ullada del sol de primavera durant lo dia, sense 'l brill de una sola estrella en las horas negras de la nit, formava 'l fondo de aqueix quadro de dolor y de tristura. La naturalesa, que moltes vegadas se complau ferint los sentits ab la capritxosa lley dels contrastos, s' armonisá aquesta volta ab l' estat dels esperits. Tristesa ab l' atmósfera; tristesa en los cors.

* *

Casi havian passat vuit mesos desde l' atentat de la Gran-via y de segur que 'l desventurat Pallás, autor material del fet, jutjat rápida y precipitadamente per un consell de guerra y executat als pochs dias en los glacis de Montjuich, cregué emportarse'n al sepulcre tots los secrets respecte de las complicitats que havian intervingut en la comissió del seu delict. Pero apenas havia passat un mes desde la seva execució, l' espantós atentat del Liceo venia á remoure de nou la consciencia pública y á posar en gran activitat l' acció de la justicia.

Si lo del Liceo sigué la *venjansa terrible* que anunciá 'l reo Pallás camí del patíbul, las diligencias judiciales que ab tal motiu hagueren de practicar, contribuiren á descubrir l' existencia del complot terrorista y de sas relacions ab lo primer atentat, que en lo rápit judici contra l' autor material del fet, ningú havia tractat de posar en clar.

De manera que si en Pallás no hagués tingut venjadors, sos cómplices difícilment haurían arribat á ser coneguts. L' únich ser que 'ls podia comprometre; morí negantse á revelar lo seu nom y la seva existencia. La justicia humana, creyent lograr l' exemplaritat ab la rapidés de sos procediments, s' hauria donat per satisfeta sols ab la vida de Paulí Pallás.

L' atentat del Liceo determiná un efecte retroactiu en l' acció dels tribunals, y lo que sens dupte s' hauria anat extingint en lo misteri, sortí de nou á la superficie. Buscant als venjadors de 'n Pallás foren trobats los seus cómplices.

Y de res ha servit lo temps transcorregut per salvar la seva existencia. Un intermedi de vuit mesos es temps més que suficient per enervar l' esperit impressionable del públich; pero en cambi la freda justicia no s' impressiona ab tanta facilitat y la influencia del temps no rovella 'l tall de la seva espasa.

* *

La compassió y la pietat son lo patrimoni honros de la multitut.

Pero existeix ademés un altre móvil que pesa ab

gran poder sobre 'ls esperits, y es la repugnancia que generalment inspira la pena de mort, cada dia més combatuda.

Los mateixos que venjarían qualsevol ofensa grave ab l' aplicació immediata de la bárbara lley de Lynch; los mateixos qu' en lo bull de la sanch, no tindrian inconvenient en transformar en forca 'l primer arbre del passeig ó 'l primer fanal del carrer, quan serenament meditan sobre la inviolabilitat de la vida humana, retxassan la pena de mort aplicada ab tots los requisits y ab tots los tetrichs detalls que la lley imposa; no passen per las vintiquatre horas de mortal agonía que significa l' estancia en la capella y s' esborronan al aspecte del patíbul ó á la idea de que 'ls pobres soldats cridats al servey de la patria y dispuestos á morir ab gloria lluytant ab l' enemich, hajan de transformarse, subjectes á la férrea ordenansa, en los executors dels fallos inexorables de la justicia.

La pena de mort es repugnant, anti-estética, bárbara, y fins en los cassos en que sos partidaris la preconisan com un remey social de gran efecte, hi ha qui veu en ella un sacrifici ineficás y de resultats contraproduhents.

Tota execució capital mata al reo que d' ella es objecte y fereix en l' ánima al poble que la presencia. Per aixó al solicitar l' indult s' alega sempre la mateixa rahó: evitar un dia de dol y de vergonya á la ciutat ahont ha de tenir lloch l' horrible sacrifici.

* *

L' indult dels reos de Montjuich va sollicitarse també; pero inútilment. Los poders públichs que podian otorgarlo correspongueren ab la seva negativa á l' estat térbol de la atmósfera ... Escrit estava qu' en la nit del diumenje al dilluns no havia de brillar una sola estrella, ni la de la compassió.

L' exemple de 'n Pallás, convertint en cátedra propaganda la seva estancia en la capella, y aprofitant fins lo seu pas camí del suplici pera donar eixida á las ideas antisociales que s' havian apoderat del seu cervell, influí, sens dupte, en las resolucions de l' autoritat, privant als reos de Montjuich de tota comunicació exterior.

Lo judici del consell de guerra, 's celebrá, sens anunci previ, dintre de una fortalesa, en la qual lo públich no hi té fácil accés; y durant las 24 horas de capella l' incomunicació sigué tan absoluta, que sols los parents més próxims dels reos y 'ls germans de la Pau y la Caritat pogueren veure 'ls y assistirlos. Ni á un sol periodista se li permeté l' entrada al castell, y fins se conta que á alguns dels militars qu' en lo consell de guerra 'ls defensaren se 'ls negá l' ingrés en las capellas.

A la trista situació de aquells desventurats, s' hi agregaren los horrors del aïslament.

Y fins quan arribá l' hora fatal en que la sentencia degué executarse, consumit ja 'l temps de la llarga agonía, la comitiva atravessá 'l pas secret del castell, pera dirigir-se al fosso... Pochs sigueren los que acudiren al siti de l' execució, tant per lo intempestiu de l' hora matinera, com pel péssim estat del temps... Trescentas personas escassas sentiren la seca detonació de las descargas y vejeren desplomarse aquells sis cossos; trescentas personas escassas presenciaren l' acte de rematar á un de aquells infelissos qu' encare havia quedat ab vida. Era precisament en Codina á qui 'l consell de Barcelona salvava de la mort y á qui condemná com als demés lo Consell suprém de Guerra al procedir á la revisió de la sentencia....

Sis cossos exánimes quedaren sobre l' herbey

del fasso empapat d' aygua.... La justícia humana quedava cumplida, deixant á sis famílias entregadas á la major desesperació, sense ser culpables de las faltas de aquells homes; deixant, finalment, á una ciutat culta entregada á aqueixa especie de mal-estar que produheix sempre tot espectacle tétrich y espantós....

* *

¡Tant-de-bó que 'l sacrifici que acaba de consumarse siga l' últim que presencihi Barcelona!... ¡Tant-de-bó que al terror de certs fets abominables no haja de respondre may més lo terror de la repressió sangrenta!....

P. DEL O.

LO QUE NO TRECH

Trech la petaca sovint per fumar un cigarret, me trech del cap lo barret quan calor estich sentint.
La capa, de Penyaranda

trech si puch y 'l fret apreta, trech molts cops una pesseta, per comprar pa, vi y vianda.

Trech una mossa á ballar sempre que 'm trobo en un ball y 'n trech d' aixó al cap d' avall lo rato distret passar.

M' he fet treure tres caixals perque 'l doló es cosa trista, pero 'l pilló del dentista m' ha fet treure molts de rals.

Me trech molt prompte un neguit quan sento una pena nova, y á la nit me trech la roba avants de ficarme al llit.

Trech càlculs equivocats en mos pensaments diversos, y á voltas també trech versos per cert, molt adotzenats.

Trech forsas ab ansia folla quan treballó ab afició, y ab prou feynas logro jo lo treure al fi fabas d' olla.

Me trech lo llustre al calsat

PROPOSICIONS FERÉSTEGAS

—Don Joseph, deixis de fieras, y si algú 'l burxa y s' enfla,

dígnili que ja 'n té prou á la casa de la vila.

ahorrantme algun sentiment
y 'l mocador freqüentment
trech quan estich refredat.
Pro apesar que ja m' arrugo
y que molt bé á mi 'm vindria
jamay trech la loteria...
es vritat que jo may jugo.

P TALLADA.

LA QÜESTIÓ PALPITANT

A casa la ciutat dir que hi ha empentas.

—Don Joseph: ¿vol comprarme aquests lleons?

—Senyor Collaso: ¿tindrà l' amabilitat d' acceptar aquests lleons?

—Senyor Alcalde: ¿si tingués la bondat de ferse càrrech d' aquests lleons!...—

Es un cas únic en l' historia de las municipalitats: may en la vida s' havia vist un Ajuntament tan voltat de lleons... De ratas y aucells de rapinya potser sí; pero ¿de reys del desert?...

Los lleons del senyor Alegría...

Los lleons del senyor Veltran...

Los lleons de...

Aixó ja no es una ciutat, sino un Atlas: no de mapas; d' animals silvestres.

¿Qué s' ha fet d' aquells temps en que Barcelona era *archivo de la cortesía*?... Al pas que aném, aviat quedarà convertida en amagatall de fieras.

Examinada superficialment, la qüestió 's presenta complicadíssima.

Un senyor que ha comprat una barriscada de lleons y que, com tot comerciant, tracta de fer negoci, compareix davant del alcalde:

—Excelentísim senyor—li diu:—tinch unas quantas bestias que 'm sembla que farán per vosté. Son lleons; uns lleons legítims y verdaders, garantits y aprobats per l' Academia de ciencias, ab unas melenas que enamoran, unas urpas que encantan y unas quas que... ja li asseguro que 'ls pot fé un nus á la qua...—

L' alcalde fa una mueca, com volguent dir:—No estich per fieras, ara com ara.

Pero 'l comerciant d' animals carnívoros interromp las sevas mudas demostracions y exclama:

—No es l' idea del lucro la que 'm mou á oferirli aquestas bestias, senyor alcalde. Vaji á qualsevol altra botiga y si las troba més barato que las mevas... no hi ha res de lo dit... Vaja ¿vol tota la colecció per quaranta mil pessetas?

L' alcalde no li contesta que si ni que no, y per dirli alguna cosa, li diu... que torni un altre dia.

Apenas l' home ha traspasat lo portal, demana audiencia un altre subjecte.

—Vinch—fa 'l nou arribat, ab molta cortesía—vinch á brindarli una remesa d' animals.

—¿Lleons, potser?

—De tot hi ha: lleons, tigres, gossos... una especie d' arca de Noé en miniatura.

—¿Quánt ne vol?

—¿Quánt?... Res: ni un xavo. 'Ls regalo graciosament, perque vajan á enriqueix la colecció zoológica del Parch.—

Al sentir semblant oferta, 'l senyor Collaso obra la boca per acceptarla; pero pensantho millor, se detura y reflexiona.

—Primer ha vingut un que 'm porta lleons, pagant; després ve aquest y me 'ls ofereix gratis... ¿Qui sab si ara 'n vindrá un altre que 'm donará animals y una renda vitalicia per mantenirlos...—

Lo *regalador* de bestias espera la resposta ab natural impaciencia.

—¿Qué contesta 'l senyor alcalde á la meva proposició?

—Que m' ho pensaré y ho consultaré ab la familia.—

Y aixis está la qüestió de las fieras.

Donada la serietat del assumpto—se tracta de lleons!—es difícil dir á horas d' ara quina será la solució que hi aplicarà l' alcalde, ni es possible preveure si trobará baratos los animals que li volen vendre ó cars los que tractan de regalarli.

Lo únic que se sab es que l' opinió está visiblement soliviantada, y que tant en l' *hogar* doméstich com en los sitis públichs de reunió, la qüestió dels lleons es lo tema de totas las conversas.

Los pintors troban que, pagant ó sense pagar, l' Ajuntament ha d' adquirir los animals que li ofereixen y que 'ls servirán magníficament pera fer apuntes del natural y pintar quadros com l' *Aventura d' Andrócles*, los *Mártirs del circo* ó *Un escura-butxacas treballant davant del rey del desert*.

Los aficionats als espectacles gratis també optan per l' adquisició de las fieras, afirmant qu' es mes divertit estarse mirant las tamborellas d' un lleó que llegir las espantosas columnas de xifras del pressupost municipal.

En cambi las personas pacíficas, y en primera línea 'ls pares de familia, opinan que no solzament l' Ajuntament no ha de volguer los lleons, sino que ab tota la rapidés possible ha de ordenar als seus actuals poseedors que, ells y fieras, se 'n vajan de Barcelona.

—¿Lleons al Parch!—diuen:—¡vaya una manera d' amenisar aquell lloch de recreo!... Udols per aquí, estrabadas per allá, barallas cada cinch minuts... Y donada la vigilancia que á Barcelona s' estila ¿quí 'ns diu que qualsevol diumenje á la tarde no s' escaparía alguna fiera, que sembraría l' espant y la consternació per la ciutat després d' haverse menjat una dotzena de criaturas, un parell de ninyeras y mitj guarda-paseos?...—

Jo no miro tan enllá ni arribo á imaginarme catástrofes tan espantosas; pero ab tota la sinceritat de que soch capás, voto desde ara contra l' adquisició dels lleons.

Primer: perque aquest animal... fa castellá.

Segon: perque avants de que l' Ajuntament se dediqui á las bestias, crech que ha d' atendre una mica més á las personas.

¡Lo Parch convertit en un bosch d' Africa... y la mitat dels carrers de Barcelona sense escombrar!...

Nada, que protesto.

¡No faltaria més sino que l' alcalde aceptés ara las fieras que li ofereixen y després aprobés lo plan del senyor Dárder, que proposa que al Parch s' hi organisi un colomá de cabras y otras bestiolas!

¡Pobra Barcelona!... Mantener lleons y criar cabras...

¡Si qu' estaríam frescos!

A. MARCH.

AMOR

Amor te porto, Paquit
Non cor demana ton no
O mel donas ó jo 'm mor
Fabiós y boig d' amo.

SALVADOR BONAVÍA.

CORPUS LOCAL

Ja siga mes depressa
ó mes poquet á poch

sempre veyém las *trampas*
surtir del mateix lloch.

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS

II

SALA SEGONA

Al entrar en aquesta sala la vista se 'n va de dret cap al hermoíssim paisatge de 'n Vancells *Sant Llorens de Munt*. Aquellas montanyas mitj embolcalladas per la boyrina están reproduhidas ab grandiositat y ab valentia. Vancells ha fet una ebra notable. En Francisco Masriera senyoreja també en aquesta sala ab sos tres quadros: *La vigília de la comunió*, *Marxanta de modas* y *Fatigada*, espléndits tots tres, y molt elegants, especialment l' últim. ¡Qué 'n fa pensar de cosas la fatiga de aquella dona superba!...

¿Y qué direm del quadro de 'n Ribera? Una dona vestint una elegant *toilette* s' ha quedat dormida sobre una otomana: la primera llum del dia vé á despertar-la: al fons se veu una taula parada. Lo pintor ha apurat en aquesta tela 'ls mágichs recursos de una execució primorosa.

En Carbonell Selva dona una nota trista y melancólica ab son soldat, que al retornar al poble ab la llicencia, fa la primera visita al cementiri. En aquest quadro hi veyem perfectament units al pintor y al poeta. En Clapés ab sa *Plegaria* mostra sa habitual valentia. Aquesta obra expressa mes que lo que existeix en la realitat, lo que 'l pintor guarda tancat dintre de la seva ánima, ó siga fantasia y sentiment. En Graner fa gala de sas grans condicions de

pintor en sos tres retratos, dos d' ells, el de la senyora y 'l de 'n Roig y Soler, trassats á istil dels vells mestres y 'l del amich Casellas ab los efectes de la llum de un quinqué molt modernista. Lo retrato de 'n Feliu D' Lemus *Mary* es també una obra de mérit encare que peca de certa monotonia.

Aquí y allá, escampadas per la sala s' hi veuhen obras del Armet, sempre rich y sucós: de 'n Brull que ab son *Mal de caixal* ha compost una escena plena de veritat; de 'n Gomez Soler, que exposa un gomós dibuixat y pintat garbosament; de 'n Roig y Soler que no podia deixar de presentar una de sas assoleyadas platjas; de 'n Miralles Darmanin que ab sas *Brodadoras* fa gala de la riquesa de sa paleta; de 'n Triadó que ha reproduhit un dels Patis del Hospici, notablement impresionat; de 'n Balasch que hi te dos telas dignas del seu pinzell; de 'n Soler de las Casas que presenta un bonich interior de iglesia, de 'n Pep Masriera que tan bé sab triar los temas dels seus quadros y tan admirablement sab reproduhirlos y de molts altres que no podem citar perque la falta d' espay ens ho veda.

Entre 'ls forasters que figuran en aquesta sala, en Cabrera hi te un bonich recort de Venecia y l' Ugarte una impressio de la Plassa major de Madrid en la *Noche buena*, qu' es molt recomenable.

Com á obra de circunstancias, citarém lo retrato del general Margallo mort, degut al Sr. Arpa de Sevilla. Se troba al costat mateix de la porta d' entrada, á ma esquerra.

SALA TERCERA

En Llimona ha pintat una obra religiosa, que casi 's ne

cessita estar tocat... de la divina gracia per entendre lo que vol dir. Aquella imatge de Jesús embolicat ab un llen-sol; aquell peix que s'está cohent á la brasa als seus peus y l' invitació *Venite et prandete* (veniu y menjeu) á mí no m' explica res.

Lo quadro de la sala es en mon pobre concepte la *Gent de mar* de 'n Meiffren, marina calitjosa notable per la seva armoniosa tonalitat, per la seva atmósfera respirable y per lo ben colocadas qu' estan las figuras... Resultan també molt ben entesos los assumptos marineschs de 'n Berènguer de Cadaqués y de 'n Baixas.

En Plá y Gallardo ab lo titul de *La taula gran* presenta un treballador assegut á terra y á punt de ferse cárrech del dinar que li porta la seva dona: hi ha en aquest quadro molta veritat y una certa tristesa molt sentida.

En Coll y Pi ha pintat un reservista contant las sevas hassanyas á unas treballadoras: es una escena animada y ben composta. En Galofre Oller suseriu un bonich retrato de dona pintat á plena llum á la vora del mar. En Marqués á mes de *La núvia* en qual obra demostra sas especials qualitats, exposa un recort de Sant Juliá de Vilatorca que l' acredita de brillant paissatjista. Los dos paissatjes andalusos de 'n García Rodriguez son verdaderament notables; en Payró en la seva boda incorra en lo rellapament aminiaturat propi de l' escola valenciana; en Checa sobresurt ab sos quatre bodegons pintats ab extraordinaria brillantés; en Mirabent y en Tolosa ab sos quadros de flors.

Hi ha ademés un quadro gros y trist de 'n García Fernandez de Madrid ab lo titul italiá de *Malatie ereditarie*. Es molt cruel aquell metje que ausculta als seus malalts fentlos saltar del llit; y no es tampoch cosa corrent que 's posi la taula á l' arcoba de un malalt tan grave. No sembla sino qu' en aquella taula s' hi hajan de servir *microbis al natural*. ¡Ex!

SALA QUARTA

Predominan en aquesta sala 'ls modernistas. En Russinyol hi te dugas obras; en Casas tres; altres tres en Zuloaga *L' última recepta* de 'n Russinyol es un quadret petit; pero de un gran valor pel sentiment de qu' está impregnat y per l' armonia de sos mitjos tons: *Lectura romántica* es un quadro admirable, molt sugestiú, molt íntim que quant mes se contempla mes fundament penetra en l' esperit. En Ramon Casas fa gala de son acertat cop d' ull y de la asombrosa facilitat de son pinzell en sos quadros *Entre dos llums*, *Flors desfulladas* y *Un violoncelista*: pochos son los pintors que se li igualin en seguretat, en aplom y en veritat. Respecte en Zuloaga sols cal dir que busca ab afany l' originalitat, y ningú que 's colouqui davant dels seus quadros foscos y polsosos s' atrevirá á negarli.

En Grauer ha fet una obra mestra ab sa *botiga de manyá*, qu' es una de las telas mes justament admiradas de l' actual exposició. Las figuras ben construidas y plenas de caràcter, están perfectament colocadas en aquell interior negrós, iluminat vivament per lo foch de la fornal. *La ferreria* es l' obra de un pintor masele, que hi veu molt clar y que domina y maneja ab desembrás tots los recursos tècnichs.

Dintre de aquesta sala hi trobem entrealtras produccions dos hermosos capets de 'n Brull, una preciosa miniatura de 'n Lorenzale; *La Pubilla*, nota opulent de 'n Paco Masriera; un tros de *Costa ampurdanesa* pintat per en Baldomero Galofre ab sa habitual valentia; la *Gent de Terra*, qu' es lo *pendant* de la *Gent de mar* de 'n Meiffren, y en lo qual s' hi admiran tambe las notables condicions del pintor; una *Sortida de ball* de 'n Ribera qu' es un quadro espléndit y digne en tots conceptes de la fama de son autor; dos quadrets de genero de 'n Jimenez Aranda, que 'ns diuhen poca cosa de nou; quatre telas de 'n Regoyos, que son per cert molt discutidas; *La misa matinal* de 'n Barrau quadro pintat ab molta justesa, y per fi, l' indispensable nota olotina de 'n Joaquím Vayreda, que tant be sab reproduhir lo sentiment íntim de la naturalesa.

Y aquí haig de repetir quant sento no poder fer una enumeració mes completa de las obras exposadas y extendrem mes llargament sobre las que 's distingeixen. La índole especial de LA ESQUELLA no consent mes que aquesta rápida excursió á través de las ben nutridas salas del Palau de Bellas Arts.

FRÁ JUNCOSA.

DONA INFLAMABLE

Estich cansat de passar
lo que se 'n diu molts apuros;
y per 'xó es que 'm vull casar
ab una que té molts duros.

Mes ab ella, hi té subjectes
(y per cert que no m'apura),
una pila de defectes
dels que no tenen pas cura.

Está flaca de debó;
mes per xó no s' aconhorta,
puig damunt séu, de cotó...
¡qui sab las lliuras que 'n porta!

Per més que de polissón
avuy no n gasta cap dona,
ab polissón va pe 'l mon
que per cert may abandona.

Y perque li tapi 'ls ossos
ó perque fassi mes tropa,
lo sol portar dels mes grossos
plé d' encenalls ó d' estopa.

Es mes bruta que un llardó;
va plena de tacas d' oli,
y l' alé, li fa furtó
d' esperit ó de petroli.

Com la pólvora s' encen
per la més petita cosa,
y los vasos d' ayguardent...
se 'ls beu com si fossin rosa.

Finalment, es molt adusta
ja que may está de broma;
porta las camas de fusta,
y sos brassos, son de goma.

Ja se que 'm criticarán
fer un casament aixís;
y potser fins me dirán
que soch *llus*, y no *luis*

Pero jo, per mes que diguin,
lo que 'hi dit, ho sostindrè;
y per importuns que siguin,
á tothom, contestaré:

En portant tan *combustible*
la que jo 'm tiuch de casar
damunt seu, es molt possible.
(no 'm vo dría equivocar),
que s' acosti descuidada
prop del foch, y en un moment
's quedi carbonissada
por siempre jamás. Amen.

LLUIS SALVADOR.

NOTAS HISTÓRICAS

Es la tarde del dijous. (Dijous de la senmana passada. Tractantse de materias históricas, s' ha d' anar ab molt cuydado).

Son las cinch. (Hora més, hora méno; perque hi ha rellotjes que marcan trenta minuts endavant, y altres trenta minuts endarrera).

En una de las estretas travessias de la Tapinería hi ha un carro aturat. Per la dreita no 's pot passar; per la esquerra, menos: total: no 's pot passar per en lloch.

—Carreter ¿voleu fer lo favor de tirar amunt ó avall?

—....

—¿Voleu fer la caritat, carreter, de deixar passar á las personas que portan pressa?

—....

—Pero ¡carreter!...

—¿Es dir que feu lo sórt? Veyám si ara us bellugaréu.... ¡Municipal!... ¡municipal!... ¡municipaaaaa!

Roda per amunt, busca per avall, no 's veu cap municipal en un kilómetro á la rodona.

Resúm: lo carreter continúa interceptant lo pas y la gent honrada ha de buscar surtida per un altre cantó.

Endavant: Rambla de las Flors. (A las cinch y deu minuts.)

Encaramats en una de las taulas de florista, hi ha tres ó quatre baylets, molt decents, *aunque mayormente no lo parezcan.*

Han apilat sobre 'l mármol una bona partida de trossos de vidre, que haurán recullit de per allí terra.

N' agafan un tros y ¡plaf! estrellat contra l' entarugat de la Rambla. Un altre y ¡pluf!... la mateixa operació. Un altre y....

—Noys ¿que voléu treure 'ls ulls d' algú? Alsa, baixéu desseguida!....

¿Si?... ¡Plef! Un altre vidre rebutut ab tota la forsa possible.... Y després un altre. Y darrera d' aquell un altre....

—Municipal... veji aquests xicots, que... ¡municipal!... ¿No hi ha cap municipal per aquests encontorns?....

No senyors: ni un.

Cinch minuts mes tart: Pla de la Boquería.

Apareix un cotxe, atravessa la Rambla, y ab tota tranquilidat tira avall per la part de cal Estevet, ab l' idea de tombar pel carrer de Fernando...

¿No va contra direcció?... ¡Es clar que sí! ¡Y al mitj del dia! ¡y en un siti tan concorregut com...

—¡Municipal!.. ¡municipal!... ¡municipaaaaa!

Ni un' ánima; es inútil cridar, buscar, ni preguntar: ningú sab donar d' ells la mes mínima noticia.

Y donchs ¿ahónt son los nostres guardias? ¿en qué s' inverteixen los cents mils duros que la ciutat gasta en vigilancia? ¿Qui se l' ha menjat lo regiment de municipals que mantenim?

¿Qui? ¡Ah!...

Girém full: traslademnos al Parch, y mirém.

Dos guardias aquí, dos allá, dos mes amunt, dos mes avall; mes á la dreta altres dos, mes á la esguerra quatre. Y ara 'n trobem mes, y luego mes encare; y municipals de caball en aquest recó, y municipals de caball en aquell ángul, y una parella en aquest portal, y una parella en aquell reixat, y una parella...

¿Qué hi fa aquí tanta guardia? ¿cóm es que 'l resto de la ciutat queda sense vigilancia?...

¡Ah!...

Extracte del pressupost municipal:

Policia de seguridad, urbana y rural: 3.022,800 pesetas.

¡Més de tres milions de pessetas!...

Barcelona te una vigilancia realment molt cara; pero si be es cara, s' ha de confessar... qu' es molt dolenta.

MATÍAS BONAFÉ.

LO QU' ES UN PETO

A MA ESTIMADA J. X. N.

¿No sabs lo qu' es un petó?
Donchs escoltam y ho sabrás:

LO TEMPLE DE DON MANUEL

Per veure si d' aquest modo
rendirá més interés,
diu que ara ha prés per patrona
la Verje de las Mercés.

Lo petó vé á ser lo llás
dels que 's volén ab passió.

De dos aymants es la vida,
es lo perdó dels agravís;
ab un petó, 's don' sortida
el verdadé amor pels llabis;
la impressió de dos segons,
pero impressió dolça, pura;
es la complerta ventura,
es un mon de sensacions.

Es lo petó l' aliment
de la ánima enamorada....

Si encar' no estás enterada,
t' ho diré prácticament.

UN QU' ESTIMA

PRINCIPAL Y LICEO

Tancats hermèticament, y aixís permaneràn durant tot l'istiu, trobantse en lo mateix cas tots los teatros situats en lo casco antich de la ciutat, cap dels quals funciona en los actuals moments.

LIRICH

La despedida de 'n Novelli sigué un aconteixement. Lo teatro estava plé de gom a gom, tant las localitats com la galeria. Y d'entusiasme no 'n vulgan més.

Entre monólechs y pessas lo célebre actor representá cinch obras ab una perfecció insuperable. Los espectadors estavan encisats davant de aquell prodigi de flexibilitat. Després de la representació de la darrera que li serví pera presentar diversos tipos y per imitar á Salvini, Rossi y fins á la Duse, se despedí de Barcelona ab un curt y sentit discurs, prometent tornarnos á visitar á son regres de América. Després de aquestas paraulas sigué objecte de una ovació delirant, de la qual participaren també 'ls demés actors de la companyia.

En Novelli estava tan emocionat qu'espurnejantli las llágrimas deya:

—Aquestas sentidas demostracions d'afecte 'm compensan ab excés de las perduas materials qu'he sufrert en aquesta última campanya.

¡Felis viatge y més felis retorn, pera gloria del art escénich y regositj dels admiradors de tan extraordinari actor!

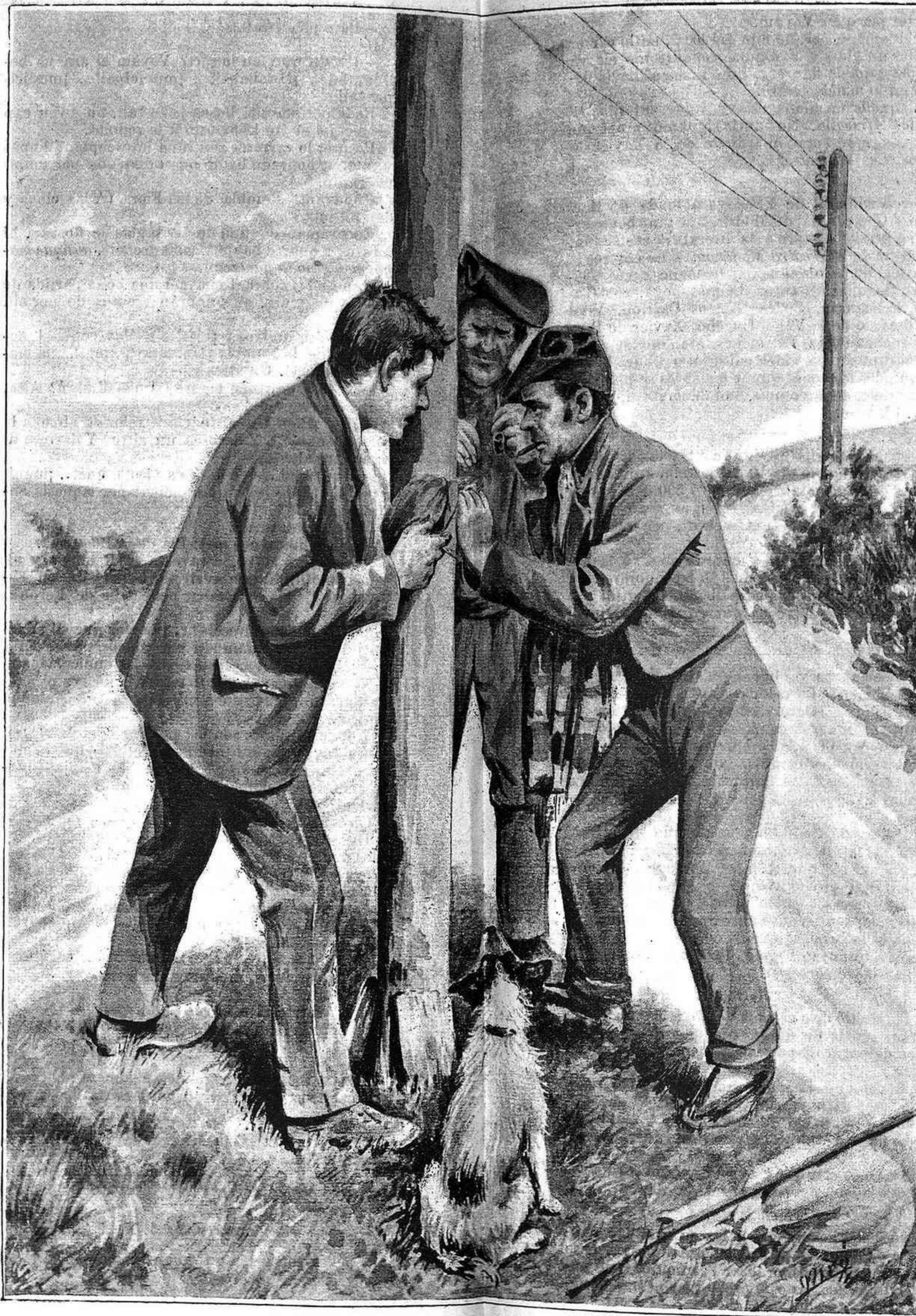
TIVOLI

L'opereta *Giroflé-Giroflá* de Lecocq es un teixit de pessas de música elegants, garbosas, ben contornejadas y molt acomodadas á las variadas situacions de l'obra.

Aquesta está arreglada al teatro espanyol per en Coll y Britapaja que ha escrit lo diálech en versos fàcils y ab abundancia de xistes y equivochs, lluhintse principalment en la lletra de las pessas de música, qu'es per allá ahont solen estrellarse los autors dels arreglos del francés, quan no tenen los coneixements musicals que 'l Sr. Coll posseheix.

Ben presentada, ab hermosas decoracions de 'n Soler y Roviroso y ab riquíssim vestuari ideat pel mateix Sr. Soler y 'l Sr. Labarta, la representació de aquesta opereta hauria tingut un gran éxit, si la companyia sentís aquest género escénich caricaturesch y fi al mateix temps. Anys enera representava aquesta obra la companyia de la Frigero y era una delícia veure aquella execució primorosa, elegant y cómica de bona lley. Creyem, no obstant, que quan los artistas del Tivoli la dominin millor, descubrirán en ella horisons que 'l dia del estreno no havian trobat encare. Artistas tots ells apreciables, estudiosos y dotats de verdaaderas condicions, per lo que respecta á *Giroflé-Giroflá*, no 'ls falta sino saber trobarhi l'emboadura.

Obras novas en porta: *Los Africanistas* y *Los dineros del sacristán*, las dos ab música del mestre Fernandez Caballero y estrenadas á Madrid, segons diuhen ab gran éxit.

¡MOMENT SOLEMNE!—La defensa del últim misto.

NOVEDATS

Los aficionats al art dramátich espanyol que son en gran número á Barcelona, estan en las sevas delicias, podent assistir á las funcions que dona en aquest teatro la companyia de 'n Ricardo Calvo y de 'n Donato Jimeno.

Comensá aquesta sas representacions ab *Mariana*, en la qual, si be la Cobeña 's mostrá tal volta massa ingénua en lo difícil paper de la protagonista, en cambi en Calvo digué el de Daniel ab molta briositat y en Jimeno estigué acertadíssim en l'interpretació del tipo de D. Joaquin. Lo públich tingué per tots ells extraordinaris aplausos.

Aquests aumentaren ab la representació del hermos drama de 'n Feliu y Codina, *La Dolores*, que per estar animat de una passió més viril y més fogaosa s'acomoda millor al especial modo de sentir de la companyia.

Posteriorment s'han representat lo drama d'Echegaray, *En el seno de la muerte*, y la comedia de 'n Pérez Galdós, *La de San Quintín*, alcansant un y altra un excelent conjunt.

CATALUNYA

No hi ha hagut durant la senmana altra novetat que la substitució de la aplaudida tiple Srta. Pino, per la no menos aplaudida María González.

Es inútil dir que continua representantse ab l'éxit de costum la sarsuela *La Verbena de la Paloma*, com també l'inagotable *El Duo de l'Africana*.

La María González troba 'ls aplausos de sempre en la interpretació de *Los Zangolotinos*.

GRAN-VIA

L'original Fregoli, que fins ara havia donat sas representacions en lo Principal, se proposa funcionar en aquest teatro, sent d'esperar que trobará la deguda recompensa.

Després d'ell se prepara pera funcionar la Teatro Gran-via una companyia de sarsuela á preus molt econòmichs.

CIRCO-EQUESTRE

Los liliputienses Bengali, son dos artistas homeopátichs, que com tot lo qu'es menut y bufó, han caygut en gracia. Lo públich els aplaudeix quan cantan aixerits *couplets* y quan lluytan á la francesa.

Ab ells aumenta més y més l'amenitat dels variadíssims espectacles que 's donan en aquest local.

N. N. N.

ACUDITS EPIGRAMÁTICHS

Un borratxo á un taberner,
veyent qu'á dalt del portal
té un ram de pi per senyal,
li diu:—Aixó no pot ser.

Per compendre 's que 's ven vi
val més el cep d'una vinya.

—Pro per dir qu' aquí hi ha una *pinya*
hi está més bé 'l ram de pi.

S'ha declarat un gran foch
al camp de cal Isidoro
que va cremant poch á poch
las camas de blat de moro.
Del terrat de casa 's veu
que van aumentant las flamas.
—¿Donchs digas qu' ha pres molt peu?
—Lo qu' ha pres son molts camas.

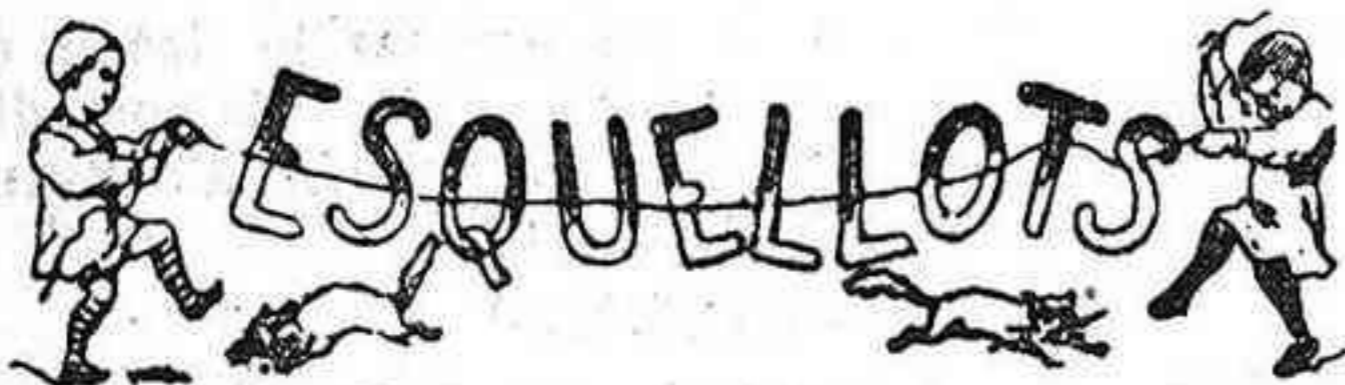
Del Pare Claret el llibre
fullejava en Nicolau
y com que no sab de lletra
li vaig preguntar:—¿Qué fás?

Y ell, guaytantse á aquell dimoni
qu' atormenta á un condemnat,
ingénuament va respondrem:
—Ja ho pots veure: miro 'ls sants.

A la fatxada de cada
escola municipal
per fi s' hi veu colocada
la bandera nacional.

—¿Qué hi ha á n' aquí, un consulat?
preguntava ahí un manobra
—Res d' aixó: un *desconsolat*
que ja fa temps que no cobra.

M. BADÍA.

Los catalanistas de la Lliga van reunir-se á Balaguer per discutir y resoldre lo que s' haurá de pagar y en la forma en que deurá fersé 'l dia qu' ells governin.

En menos de dos dias van aprobar un plan d' hisenda cumplert, lo qual, ben mirat, no té res d' extrany, perque no haventse de posar en planta, y per lo tant no havent de afectar á cap interés immediat, trassar un bon plan d' hisenda resulta casi més fácil qu' escriure una bona poesia.

De totas maneras no deixa de ser xocant que 'ls catalanistas, sisquera per un moment, s' olvidin dels *comtes* històrichs per ocupar-se dels *comptes* aritmètics.

**

Pero á dir la veritat, lo qu' es dels *comtes* històrichs no se n' han olvidat del tot. No en va 's reunir-se á Balaguer, l' últim refugi de 'n Jacme 'l desdixat, *comte* d' Urgell.

Ab tot y trobarnos á últims del sigle XIX, l' esperit dels catalanistas del Congrès va retrogradar fins á principis del sigle XV, sentint ab gran forsa 'ls enamoraments de la velluria.

Y mentres, per una part, en las discussions admetian lo principi socialista dels impostos progressius, per altra part feyan celebrar una missa pera l' etern descans del ánima de Jaume 'l desdixat... y també per la dels seus butxíns y perseguadors.

**

Pero si es certa la preocupació popular que suposa que las missas que 's dihen per las ánimas condemnadas serveixen sols per ferlas patir més, los catalanistas han donat una proba més de sas implacables rancúnias.

Perque dant per sentat que 'ls castellans que van atormentar ol comte de Urgell son al infern, com no poden menos de serhi, s' ha de creure que durant la celebració de la missa passarian un mal rato.

En bona doctrina catalanista, pera revenjarse, tots los medis son bons... hasta las missas.

¡Quin pánich més gros no va haverhi diumenje á la nit al Eldorado!...

¿Y tot per qué? Veyam.

Senzillament, perque fora del local, en lo carrer va sonar un pito, y á alguns concurrents els va donar la gana de figurarse que 'l foch s' havia declarat en lo mateix teatro.

En aquells moments estava representantse *El Duo de l' Africana*. ¿No hauria sigut més propi que s' hagués representat lo sainete de 'n Xavier de Burgos, *Los Valientes*?

La casa editorial de la senyora viuda de Hernando y Companyia, de Madrit, que tant bons serveys ha prestat sempre á la literatura castellana, ab lo títul de *El Teatro Moderno*, s' ha emprés la publicació de las obras serias y cómicas més celebradas, degudas als autor de més boga, com Tamarayo, Echegaray, Sellés, Ramos Carrión, Vital Aza, Ricardo de la Vega, Luceño, Xavier de Burgos, Sánchez Pérez, Estremera, etc., etc.

Crech que aquesta idea editorial obtindrà la millor acullida, tant més quant las obras se publican formant elegants volums, notablement ilustrats pel Sr. Lizcano.

L' espasa Guerrita ha sigut contractat per anar á torear á Nimes, lo dia 10 del próxim Juny, ab la condició de pagarli la friolera de 7,500 pessetas en or...—¿Per tota la corrida?—preguntarán vostés.

No, senyors: 7,500 pessetas en or, per cada toro que mati.

Estich segur que quan s' enterin de aixó 'ls primers tenors del mon, tots ells se farán toreros.

Y al embutxacarse'ls podrá dir en Guerrita:

—*Messieurs*: si aixó es guerra, ni may que hi haja pau.

Los accionistas y obligacionistas dels ferro-carrils, residents á Barcelona, van celebrar l' altre dia una Junta á la gran sala de contractacions de la Llotja, acordant demanar al govern que otorgui no sé quins ausilis á las empresas.

L' elevació dels cambis, per lo vist, ocasiona grans perjudicis á las empresas, que 's veuhen obligadas á pagar los cupóns en franchs y al extranger.

Pero s' ha de tenir en compte que l' elevació dels cambis fa mal á tothom: á la industria, al comerç, á l' agricultura, á totas las manifestacions de l' activitat productiva, y ab la mateixa rahó que las empresas, tothom podría demanar ausilis á la Hisenda, sense considerar que precisament la Hisenda es la primera que 'ls necessita.

¡Anéu á treure una gota de llet d' aquell braguer pansit y escorregut!...

**

En la qüestió dels cambis tot lo mal dimana de las grans sumas de diner, que per diversos motius ha de pagar Espanya en las plassas extrangeras.

De modo que facilitant medis á las empresas perque segueixin pagant en franchs, anirá augmentant l' exportació del metàlich, y 'l mal lluny de remediarse en últim extrém s' agravará més y més.

Aixó es més clar que l' aygua, y 's necessita ser molt cego ó molt egoista per no véureho.

**

Lo verdader remey consisteix en cambiar radicalment de *taranná*. Saldar los pressupostos sense déficit, organizar y moralisar l' administració pública, reduhir los gastos y presservar al treball na-

cional de la desapoderada competència estrangera: això es lo que s' ha de fer.

Y si es precis per lograrho prescindir dels Morets y tirar à l' aygua als homes principals de la restauració, sempre será preferible que s' ofeguin ells que no 'l país.

Per lo tant es precis que 'ls carrilaires se desenganyin.

Si hem de anar à la bancarrota, bé prou que hi arribarém à peu y xano-xano.... No hi ha cap necessitat de anarhi en tren exprés.

Las carreras de caballs, lluny de aclimatarse à Barcelona, van de capa-cayguda.

O sino aquí va una estadística del *Diari de 'n Brusí*, qu' es vot en la matèria.

Reconeix lo *Diari* que las del dijous se veieren molt desanimadas «aunque à ellas—afegeix—assistió una concurrència *más numerosa* y distinguida que à las efectuadas el domingo próximo pasado.»

Veyám, donchs, aqueixa concurrència *más numerosa* à quant ascendia.

«La tribuna de segunda clase contenía escasas personas, entre ellas *20 señoras*».

»La desanimación en la *pelouse* era grande, viéndose escasos carruajes.

»En la tribuna y recinto de primera clase discurren distinguidas familias de la sociedad barcelonesa. *El número de señoras en esta tribuna ascendía à unas ochenta y ocho.*»

¡Y las carreras del dijous ab las 20 senyora de segona classe y las 88 de primera sigueren més animadas que las del diumenje!

Vaja, está vist. Las carreras de caballs s' han convertit en la festa del *deixemho corre*, y no valen de bon tros la subvenció que concedeix à tal espectacle l' Ajuntament de Barcelona.

Felicitém no al Sr. Urgell, sino al ministre de Foment que acaba de nomenarlo professor interí de Perspectiva y Paisatge en l' Escola de Bellas Arts de Barcelona.

Ningú més digne que l' eminent pintor catalá de ocupar la cátedra que deixá vacant al morir Don Lluís Rigalt.

Hi ha actes de justicia que mes que à la persona que d' ells es objecte, honran à l' entitat que 'ls realisa.»

Alaba *La Renaixensa* al Sr. Pons y Curet, inven-

tor de un nou sistema de pistons aplicables à diversas máquines, y que ofereixen immensas ventatjas sobre 'ls coneguts fins ara.

Aixís, per exemple, la locomotora número 7 del ferrocarril de Sarriá que porta dos pistons de aquest nou sistema desde 'l tres de febrer últim, ha recorregut més de dos mil kilòmetros, remolcant trens de viatjers, y no hi ha hagut necessitat de untar may los pistons ni ab oli ni ab cap altra substancia lubricant.»

Escolti Sr. Pons y Curet: ¿no hi hauria medi de aplicar lo séu sistema à las diverses máquines de l' administració pública espanyola?

Si fos possible utilizar los séus pistons, prescindintse en absolut de la necessitat de untarlas ¿no es veritat que lograríam un resultat molt pistonut?

Per una Real ordre s' ha exhibit al poeta senyor Grilo de satister drets de Aduana per una edició completa de las sevas obras impresa al estranger.

Qualsevol diria que las imprentas espanyolas no son dignas d' estampar las elocubraciones del més buit y fofu dels poetas castelláns.

Tal vegada, al eximirlo de drets de Aduana, lo ministre de Hisenda ha tingut en compte que 'ls

ENTRADA D' ECHEGARAY A L' ACADEMIA

Ab tot y sa resistència després de molt estirar

y à copia de grans esforços, ¡al últim li han fet entrar!

OLIVER AZNAR.—Una nit, Sant Francesch tingué un somni molt agradable. Tot de un plegat se li va apareixer la colecció completa de las novias que havia tingut quan era jove avants de ferse frare

MIRALLES.—¿Es á dir que no portas prou diners per anar al Restaurant?

versos del peeta cortesá, literariament ponderats, no pesan ni un escrúpul.

Diu un periodich que l' emperador de Alemania tracta de donarse á coneixer com á mestre compositor.

Vels' hi aquí un personatge que podrà dir que ha tractat de tocar *totas las teclas*.

Ell sempre ha volgut fer soroll; pero per ara y mentres no hi haja *contrapunts* internacionals s' haurá de contentar fent música.

Un amich á un altre:

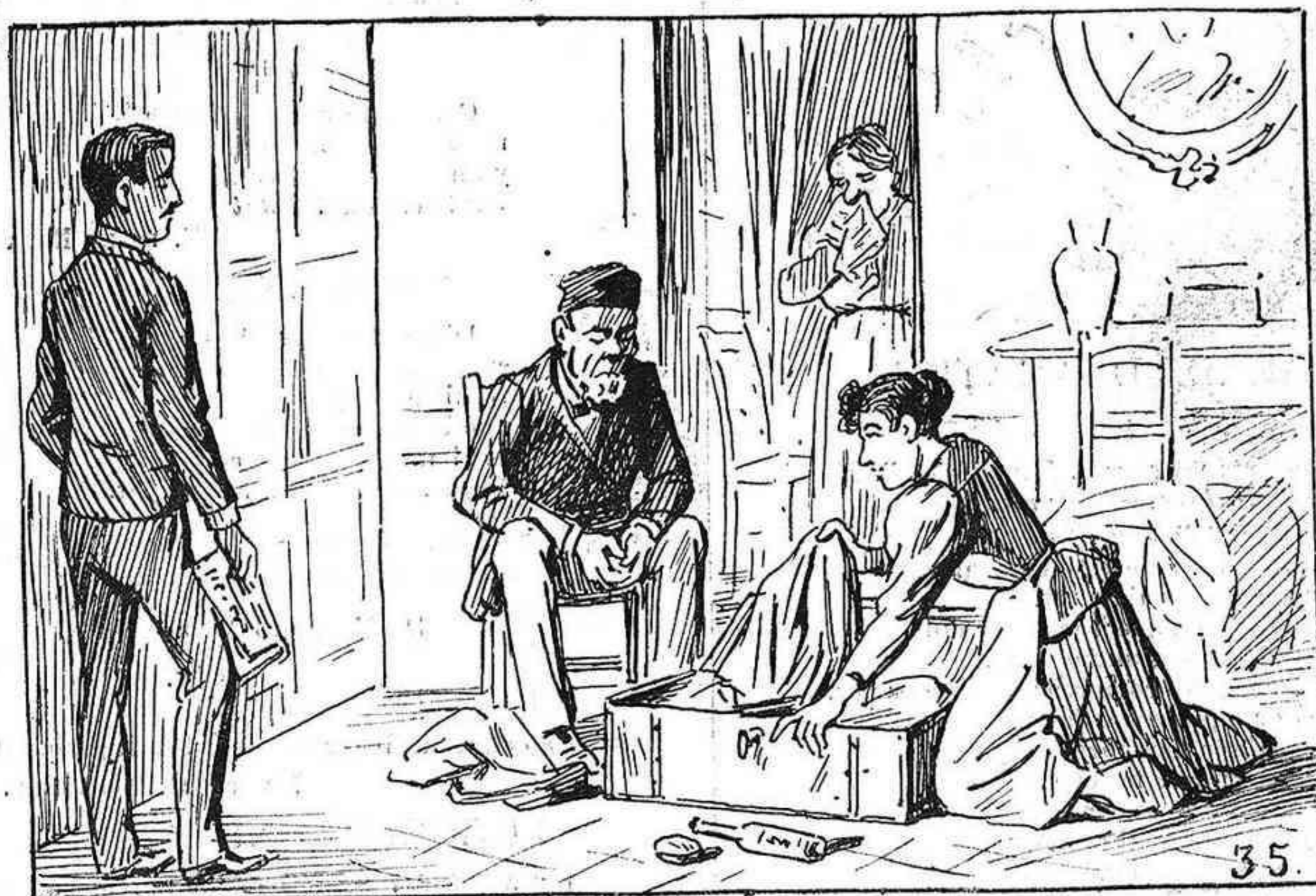
—Dígame, Perico: ¿quánts borratxos hi

FALERO.—Miss Papallona, gran novedat dels principals circos d' Europa fent exercicis sobre 'l fil-ferro.

TOVA Y VILLALBA.—Sant Gregori en lo desert, quan no sabia que fer, matava 'l temps enfilant ro-
saris d' aglans.

GARÍ TORRENT.—Lo despido de la criada.—Aqui tenen el bagul: ja poden rejirarlo, ja, que no me
'n porto res.

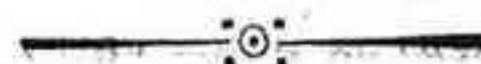
BOQUET Y ORTEGA.—Un senyor de la Fulla donantse
vergonya de fer coses deshonestas.

ha en aquest café sense contarhi á tú?
—¡Alto!... ¿Vols fé 'l favor de dirme que
significa aixó de no contarmhi á mí?
—Vaja, home, no t' enfadis, y dígame
quants n' hi ha contarhi á tú y tot.

A un jove que s' havia casat ab una
dona gruixuda com un hipopótamo, li ti-
ravan en cara lo mal gust que havia tin-
gut.

Y ell respongué:

—Desenganyevos: de lo que s' estima
quant més n' hi ha millor.

A LO INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Cri-a-tu-ra-da.*
- 2.ª ID.—*Es-pa-nya.*
- 2.ª MUDANSA.—*Violi—Viola.*
- 4.ª ROMBO.—

R
C O R
C A B O S
R O B A D O R
R O D A R
S O R
R

- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Pelicano.*
- 4.ª GEROGLIFICH.—*Ab claus s'obre tot.*

XARADA-DRAMATICA

I

L'escena representa un carrer. Personatjes D. Marcial y D. Pere.—*Es de nit.*

Marcial. *Dirigintse á D. Pere.*
Al fi us trobo: estich content
d'encontrarvos aixís sol.
Molt temps fa, que 'l méu cor dol
per parlá ab vos un moment.

Pere. *(Extranyat)* No comprench vostre parlar,
tres-hu ab que vos haja ofés.

Marcial. Ja ho sabréu mes tart; després
vos ho explicaré tot clar.

Pere. Si veniu á provocarme
heu vingut en molt mal hora.

Marcial. Provocarvos, no; aixó fora
poca cosa. Vull venjar-me.

Pere. *(espantat)* ¡Venjarvos!

Marcial. *(ab ira)* Si; ma germana,
la que vos vau deshonrar,
hu-invers la que vull venjar.
Ella, venjansa 'm demana.

Pere. Donchs vos; sou...

Marcial. *(Interrompentlo)* Si, soch Marcial.
Venjador de la séva honra;
vos, vau causar la deshonra,
donchs moriréu.

Pere. *(ap. y ab turbació)* La total
vaig perdent... *(refet)* Be ¿que voléu?

Marcial. *(ab rabia)* Aixó goséu dir. ¡Cobart!
Vinch aquí; vos he *dos-quart*
y ¿qué vull me preguntéu?
Lo que vull, es, vostra sanch;
moriréu sense disculpa;
y morint, rentéu la culpa
de la que vau tirá al fanch.

Pere. ¡Jo morir! Molt aviat
heu vingut.

Marcial. Enlestiu prompte
que al moment vull que 'm deu compte
del gran mal que havéu causat.

Pere. *(Anantsen)* Ja no us vull escoltar més
tres tampoch bátrem no puch.

Marcial. Donchs, teniu; per lo poruch
fins vos vull clavá un revés.

(L deté y li pega una bofetada)
Un cobart com sou vos ara
no mereix sols bofetadas;
y una, deu, vint, cent vegadas
li vull escupi á la cara *(L' escup)*
á vos, infame, villá,
deshonrador de donzellas ...
Pere. *(Ab furia é interrompentlo)*
¡Visca Deu! D'ira, centellas
ja 'm comensan á brotá
(Retant á Marcial)
D. Marcial: aquí un dels dos
hi sobrem: ja ha arribat l' hora!
Sent aixís, espasa á fora,
ó 'm matéu ó us mato á vos.

Marcial. *(Desenvainant son acer)*
Aixó es sols lo que us demana
en Marcial, per xó ha vingut
hu-dos, per rentar lo brut
honor d' ell y sa germana.
Ab quin goig, vull veure jo
rajar sanch de vostre pit....

.....
.....
Ara, lector aixerit
busca, ans no caiga 'l teló.

BERNABÉ LLORENS.

II

Consonant es ma *primera*,
ma *segona* es animal,
y un adorno la *tercera*.
Poble catalá 'l *Total*

F. DE LA ROSA

ENDAVINALLA

Digas, lector: ¿t' has fixat
en los sants del calendari?
N' hi ha un (¡casualitat!)
que igualment es nomenat
per l' indret que pel contrari.
Veyas, donchs si l' has trobat.

TRENCA-CLOSCAS

D. MARIANO MAR
IRÚN.

Formar ab aquestas lletres lo titul de una pessa catalana
MARTÍ (A) PASSARELL.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Carrer de Barcelona.
- 5 4 1 4 8 3 4.—Nom de dona.
- 1 2 3 4 5 4.—Barri andalús.
- 4 5 6 7 8.—Figura geométrica.
- 2 3 1 4.—Nom de dona.
- 1 3 4.—Parentiu.
- 8 4.—Article.
- 3 —Vocal.
- 5 3.—Negació.
- 2 3 5.—Nom de riu
- 6 4 5 4.—Molts ne pateixen.
- 6 4 2 3 5.—Nom d' ópera.
- 6 2 4 5 4 1.—Las magranas ho son.
- 1 2 4 5 6 7 8.—Paraula marinesca.

T. Y AS.

GEROGLIFICH

×
DEU
|
TOT
|
LA
|
EE
|
QLL

Gustos

GAT Y GOS.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola. Barcelona.—Correu-Apartat, número 2.

Obra nueva de J. Vancells y Marqués

SARA ROSALES

Dos tomos—Ptas. 6

NOVETAT

ROMANÇER CATALÀ

HISTORICH, TRADICIONAL Y DE COSTUMS

Preu 4 pessetas — per F. UBACH Y VIÑETA — Preu 4 pessetas

Ultima obra de ARMANDO PALACIO VALDÉS

EL ORIGEN DEL PENSAMIENTO

(NOVELA)

Un tomo Ptas. 4.

TEATRO CLÁSICO MODERNO

OBRAS DRAMÁTICAS

DE
D. Manuel Bretón de los Herreros, D. Juan Eugenio Hartzenbuch, D. Antonio García Gutierrez y D. Tomás Rodríguez Rubí

Volumen primero Ptas. 3

Correspondencia Mercantil Hispano-Francesa

CON UN

MANUAL DE CONVERSACIÓN COMERCIAL DE LOS MISMOS IDIOMAS

por J. CASASÚS

Un tomo Ptas. 6

PELEGRINS

A

ROMA

Per C. GUMÁ ab dibuixos de M. Moliné

Preu: 2 rals

SINGLOTS POÉTICHS

per SERAFÍ PITARRA

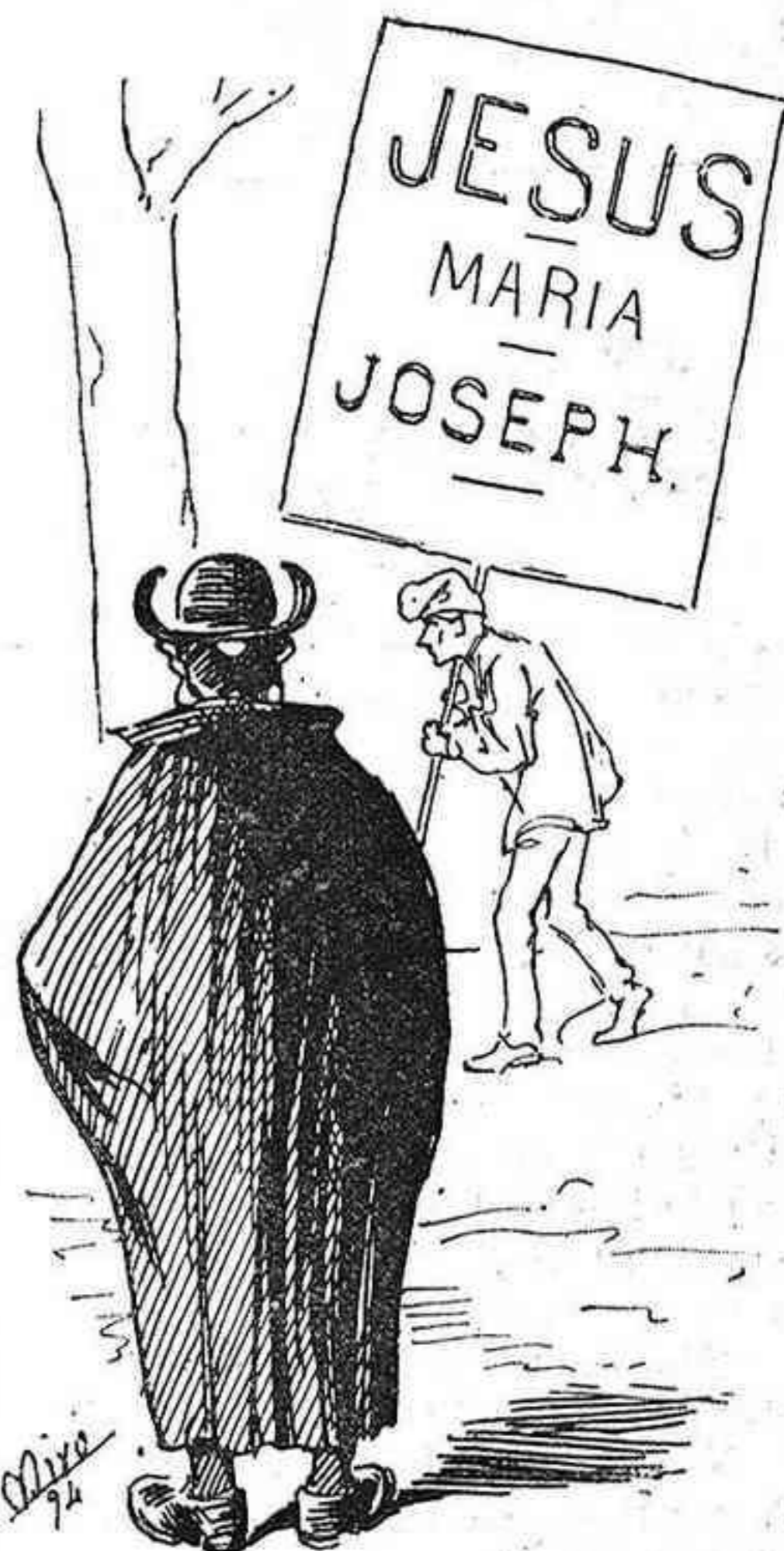
12 obras ilustradas ab profusió

PRIMERA SERIE

Un tomo Ptas. 6

Enquadernat ab tela Ptas. 8

JUGUET COMICH ORIGINAL
Ptas. 1 | de C. GUMÁ | Ptas. 1

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém d' estravios, no remetent además 3 rals pel certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

pón lo jove tornantse tot roig.—
Vosté vá casarse ab la mamá; y
á mí fan casarme ab una persona
extranya....

Un que s' havia enriquit vá
ferse una casa al Ensanxe, y
com la flaca del séu caràcter era
la vanitat, tot s' ho gastá en la
fatxada.

—¿Qué té 'n sembla del edifi-
ci?—preguntava á un séu amich,
després de ferli seguir minucio-
sament.

—¿Vols que 't sigui franch? Lo
trobo molt mal distribuít y fins
me sembla que ha de ser poch
cómodo, per viurehi.

—¿Y qui t' ha dit que jo haja
pensat estarmhi?

—¿Y donchs?

—M' explicaré. Hi llogat la
casa del davant y allá viuré, sols
pel gust de poder admirar la fat-
xada de la méva.

Quientos

Un jove molt tímit arriba al
punt de casarse quan encare no
havía trencat may cap plat ni
cap olla.

Es inútil dir que incapás d'
enamorarse ell tot sol' sigueren
sos pares los encarregats de tro-
barli núvia.

La cosa estava molt adelanta-
da y 'l jove cada día mes trist.

Un dia 'l séu pare pren la reso-
lució de interpelarlo.

—¿Qué tens? ¿Qué 't passa?

Lo jove no respón.

—¿Qué per ventura no estás
content de casarte?...

—No sé—respón—pero la veri-
tat, papà, aixó del matrimoni 'm
fá molta frente.

—Pero no siguis tonto... y
pensa que á la téva edat també
vaig casarme jo.

—Ah... no es lo mateix—res-

Posat entre l' una y l' altra,
ab tota sinceritat

Fot. Reutlinger.—Paris.
¿quina dona escullirías?
—Totas dugas.—Ben pensat.